

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

1.

Et juured oleksid tugevasti kodukoha mullas, peame tundma neid, kes elasid, ning teadma, kuidas elati meie kodupaigas aastaid tagasi. Viru-Jaagupi noored kodu-uurijad ongi oma eesmärgiks seadnud uurida Vinni NST territooriumil toimunut, nii majandust kui ka kultuurilugu, sealhulgas silmapaistvate inimeste, sõja- ja tööveteranide elu ning tegevust.

Süsteemipäraselt alustasime neli aastat tagasi. 1982/83. õppeaastal tegime kindlaks, kus asuvad kultusekivid ja kivikalmed, millal asutati mõisad meie territooriumil, palju inimesi elas, missugused talukohad kuulusid vastava mõisa piirkonda sajandi algul. Aastal 1983—1985 huvitusime elanikkonnast: palju oli inimesi, perekondi 1940. aastal, mis neist on saanud, mis põhjusel lahkusid kodukohast. Selle töö käigus selgusid ka külade suurused, muudatused külaelus. 1985. aastal hakkasime uurima kultuuriküsimusi: koostasime Viru-Jaagupi ja Küti osakonnas asunud Näsu, Voo-re, Kehala, Küti, Viru-Jaagupi, Kulina ja Aruküla (kuni 1944. a.) koolide ajalood, asusime uurima seltside tegevust. Alanud õppeaastal tahame lõpetada teiste osakondade maa-del asunud koolide kroonikad ning koostada uurimused Ja-kobi Noorsoo Kasvatuse Seltsist ja Küti Turbaühingust.

Minevikust siirdume tänapäeva.

KULINA KOOL

○ ktoobris täitus 60 aastat Kulina kooli asutamisest ja 1987. a. kevadel möödub 100 aastat Kulina esimese koolijuhataja Hans Kuriksi sünnist.

Kulina kool oli oma tegevuse alguses ühiskondliku elu keskus. Oli seda veel sõjajärgseil aastail ja hiljemgi. Alles kuus viimast aastat on kooliruumides vaikne. Vaid 13 väikest I, II ja III klassi last oli eelmisel õppeaastal suures majas, mis vajab remonti. On arvamusi, et kool viiakse Kütti, kust on ka enamik õpilasi.

Kooli alguseks võib lugeda 4. oktoobrit 1926, millal likvideeriti Küti algkool ja toodi üle Kulinale, kus olid paremad tingimused õppetööks. Kool asus endisesse mõisahoonesse.

Uueks koolijuhatajaks sai Hans Kuriks, kes oli kutsega õpetaja ning töötanud juba 1907. aastast alates. Teiseks õpetajaks jäi Küti algkooli endine juhataja Lilli Krüger. Õpilasi oli koolis esimesel õppeaastal 57.

Esimesed lõpetajad olid Johanna Kull, Meta Press, Rudolf Uustalu, Karl Soon ja Ernst Männik.

Kooli loomine mõjutas kohalike inimeste väimset arengut ja suhtumist kultuuriellu. Ümbruskonda toodi värske-mat tuult, tervemat õhku. Endised Kulina elanikud, kes harjunud kuulma joodikute nilbeid laule, härmooniku kiu-numist, imestasid, kui mõni nädal pärast kooli Kulinale too-mist need vaikima hakkasid. Igasugusest seltskondlikust arenemisest täiesti võõras nurk lõi tegutsema üsna teisel alal: kooli juhataja H. Kuriksi ettevõttel asutati kohalikest noortest laulukoor ja näitering. Esimest korda esineti 1926. aasta jõulude ajal. Ettekandeid võeti vastu suure poole-hoiuga. See julgustas noori algajaid isetegevuslasi ja nii esineti aasta jooksul mitmel korral. Võeti osa 1927. aasta Virumaa laulupeost. Nii loodi hea kontakt kooli ja ümbrus-konna elanike vahel. Pidade sissetulekud läksid koolima-janduse arendamiseks. Juba esimesel aastal osteti koolile klaver. H. Kuriks kirjutas:

«Siiski peab tunnistama, et selle töö juhtimine siin eri-liselt raske on. Iseäranis laialdaselt on joovastavate jookide tarvitamine siinsete noorte seas laialt levinud. Isegi nn. äravalitute seas, kes tegelikult laulukoorist ja näitemängust osa võtavad, on mõned alkoholisõbrad, kellega kokkupõr-keid on olnud. Tegelaste valik on äärmiselt piiratud. Proo-vide ja harjutuste vastu ollakse ükskõiksed. See kõik sööb närve ja hävitab tahtejõudu. Kuid suure pingutusega ja enda vaeva salgamisega saab ka siin midagi ära teha... on see töö iga õpetaja otsekohene kohus, olgugi küll vaba kohus, kuid ta kohustab seda kindlamini täitma igäühte, kes seda vabalt enda täita võtnud.»

Ehkki algus oli raske, suudeti kohalikes elanikes kasva-tada aastakümneteks huvi isetegevuse vastu ja kool muu-tus kohalikuks kultuurikeskuseks.

Kooli tüüpi on mitmel korral muudetud. 1926.—1928. a. 4-klassiline algkool, 1928.—1945. a. 6-klassiline algkool, 1945.—1962. a. 7-klassiline mittetäielik keskkool, 1962.—1980. a. 8-klassiline kool, alates 1980. a. 3-klassiline algkool.

(Järgneb)

□ Näitemängutegelased Kulinal 1934. aastal. Viru-Jaagupi kool on tänuilik andmete eest pildil olevate inimeste kohta.

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

2.

Koolitüübiti on olnud erinevusi õpilaste arvus, õpetajate kaardis, õppetöö sisus ja klassivälises tegevuses.

Alates kooli asutamisest 1926. aastal on koolis töötanud 75 õpetajat. Kuueklassiline algkool töötas kolme õpetajaga, kellest kaks olid püsivad (juhataja H. Kuriks ja Leeni Vaigur), kolmas õpetaja aga vaheldus. Pärast sõda õpetajate kaader muutus, ainult üksikud töötasid pikemat aega. Oli tavaline, et õppeaasta alguseks tuli tööle kolm-neli uut õpetajat, sama palju lahkus järgmisel aastal. Kooli raudvara oli Leeni Vaiguri, kes töötas 48 aastat (1927.—1975. a.). Kauemat aega töötasid A. Allik (35 a.), N. Lossi (23 a.), J. Leppik (20 a.), V. Haavel (19 a.), T. Soosalu (17 a.), H. Kuriks ja T. Tärnov (15 a.), A. Põldmaa ja U. Saar (12 a.), O. Peterson ja H. Meister (11 a.), E. Veskiõja ja M. Viirsalu (10 a.). Kaader muutus püsivaks 1960-ndate aastate lõpust, vaheldus ainult paar õpetajat. Kaheksaklassilise kooli likvideerimisel 1980. a. suunati õpetajad tööle teistesse koolidesse.

Kooli juhtisid 1980. aastani: Hans Kuriks (1926—1941), Olga Peterson (1941—1951), Arnold Allik (1951—1980). Praeguse algkooli juhataja on Irja Peikolainen. Õpilaste arv, mis neljaklassilises algkoolis oli 55—60 ning suurim 1964/65. õppeaastal — 128, hakkas vähenema, kui Küti sovhoos liideti teiste majanditega.

Aastate jooksul kooli materiaalne baas täienes ja oli lõpuks edukaks õppetöökäsi täiesti rahuldav. 1974/75. a. rajati seitsme õppeaine jaoks kabinetid. Nende mööbli jaoks sai kool raha oma šefilt Vinni NST-lt. Kooli tublideks šefideks on olnud Kulina sae- ja jahutööstus, Kulina võivabrik, kohalik kolhoos ja sovhoos.

Hea tava oli, et iga kaheksanda klassi lõpetaja valmistas koolile mingisuguse eseme-õppevahendi või tegi kogu klass ühiselt ära mõne suure töö (näiteks kooliaia tarastamine, kasvuhoone remont, mõne ruumi ümberehitus või kujundamine jne.). Ühtekokku on Kulina kooli lõpetanud 691 õpilast. Sõjajärgsest 413 lõpetanust on kõrghariduse omandanud 51 ehk 12,1%, Vinni NST territooriumile on jäänud neist elama 57 (11,4%).

Õpiedukus oli hea. Selle aluseks oli püsiv õpetajate kaader, hea metoodiline töö, üleminek kabinetisüsteemile ja põhjalik ainekäsitus. Ka aitas õpilaste väike arv klassides põhjalikult kontrollida õpilaste teadmisi ning sundis igaks päevaks õppima. Klassivälise tegevuse hoogustus. Koolis töötas aastaid mudilaskoor, lühikest aega ka keelpilliorkester. Tegutsesid kehakultuurikollektiiv, tehnikaring, noored

liiklusinspektorid, foting, rahvantsuringid, võimlemising ja Punase Risti organisatsioon. 1956/57. õ.-a. saavutas kool ülerajoonilisel kunstilise isetegevuse ülevaatusel esikoha. Võeti osa laulu- ja tantsupidudest. Pioneeritööle pani aluse esimene pioneerijuht A. Loomets-Nirgi 1949. aastal. Kuigi pioneerijuhid vaheldusid, kulges töö edukalt, 1975. a. kevadel saavutati «Põuavälgu» rajoonivõistlustel esikoht.

1976. a. 23. oktoobril tähistati kooli 50 aasta juubelit, millest võttis osa umbes 300 endist õpilast-õpetajat. Päevakavas olid aktus ja mälestusmiting A. Kuriksi mõrvamiskohal. Pärjad asetati ka endiste õpetajate L. Vaiguri, H. Meistri ja J. Taremaa haudadele.

Kool oli kohaliku kultuurielu keskus kuni 1960. a. keskpaigani, millal Küti sovhoosi keskus valmis klubi (ehitati vanast mõisahoonest). Koolimajas said teoks kõik kohaliku peod ja rahvakoosolekud, enne Küti klubi valmimist ka valimised ja kolhoosi üldkoosolekud.

Sõja ajal oli kultuurielu soikunud. Pärast sõda aga H. Kuriksi algatatud isetegevus jätkus, segakoori ja näiteringi juhatas kooli direktor Olga Peterson (kuni 1957. a.), rahvantsurühma Leeni Vaiguri. Pärast Petersoni lahkumist hakkas L. Vaiguri juhendamata ka näiteringi. Igal aastal lavastati üks pikem, kolme-neljavaatuseline näidend ja ka lühinäidendeid. Esineti koolimajas, samuti lähemates rahvamaajades (Kehalas, Roelas, Kadilas, Muugas, Laekveres, Venereves, Kuivajõel, Kaarlis). Näidendis mängisid kohaliku kolhoosi-sovhoosi, võivabriku, jahu- ja lauaveski töötajad ning õpetajad.

Küti klubi valmimise järel läks kultuuri töö keskus sinna üle. Kutselised teatrid ja teised kollektiivid hakkasid üha sagedamini maal esinema ning kohalik isetegevus jäi vähehaaval soiku. Näitering lakkas tegutsemast. Laulukoor liitus Vilde kolhoosi kooriga (hiljem Vinni ja Roela kooridega). Kütti jäid tegutsema lauluansambel ja mõneks ajaks ka tantsurühm, kuni 1980. aastaks needki lakkasid.

(Järgneb)

□ Kulina kooli õpilased ja õpetajad 1927. aastal.

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

3.

Tänaseks on kohalik elanikkond mitmekordselt vähenenud, ka vananenud, ja seltskondlik tegevus soikunud. On tekkinud uued keskused, kus käiakse vaba aega veetmas.

Meelsasti räägivad oma koolist endised õpilased ja õpetajad.

Aili JURELEVITS (AART): «Õpilasi oli koolis 100 ringis. kõiki tundsiime ja teadsime, juba sellest tekkis oma kooli tunne. Kooli eest sai käidud võistlemas, see liitis meid. Lapsed olid töökad. Kooli puud said kõik vanemate laste abiga saetud ja lõhutud. Internaadis elavad lapsed aitasid talvevarusid täiendada: olid abis kapsa hapendamisel, õunte korjamisel jne. Elu oli väga huvitav: õppimine, näitemängud, treeningud, tantsimine. Sellest koolist jäid väga head muljed.»

Aara NIRGI (LOOMETS): «Õpetajad moodustasid väga sõbraliku ja üksmeelse pere. Tugev oli oma kooli tunne. Õppetöö tulemused olid head, samuti ei olnud erilisi kasvatusraskusi.

Õpetajad olid kolhoosi ja külanõukoguga väga tihedalt seotud, moodustades nn. külanõukogu aktiivi. Kuulusin külanõukogu komsomolialgorganisationsiooni, hiljem olin selle sekretär. Juhendasin poliitringi, olin külanõukogu saadik. Tegelesin igal talvel Arukülas ja Kulinal loomade loendusega, sõites hobusega perest peresse. Kevaditi tuli riigilaenu tellida. Kohalike elanikega olid õpetajatel head suhted.»

Tiit TÄRNOV: «Kulina kooli väikeses pedagoogide peres olid kõik väga töökad ja kohusetruud inimesed. Õpetaja L. Vaigur oli mulle suureks eeskujuks, imetlen teda siiani kui peene ilumeelega delikaatset ja inimlikku head inimest. Ta pühendas Kulina koolile kogu oma elu ja oli rivis viimase elupäevani 1975. aastal. Kõikide tööde eesotsas oli väsimatu ja kõike oskav direktor Arnold Allik. Tänu direktorile oli materiaalne baas heal järjel, mil oli olemas kõik, mida aga keegi soovis: õppevahendid, mööbel, tehnilised vahendid. Seepärast on tõesti kahju, et nii hoolega kordaseatud kool suleti. Olen siiani veendunud, et parimaid õpetuslikke ja eelkõige kasvatuslikke tulemusi saadakse väikeses koolides, kus on tuntud kõik kodud, lastevanemad ja õpilaste elu kulgeb üldsuse silme all.»

Vilve HAAVEL: «Pedagoogiline kollektiiv töötas alati täie pingega õpilaste õpetamisel ja kasvatamisel, soovides saavutada kõige paremat. Majas valitses tore kodune sõbraliku koolipere õhkkond, mis saab olla ainult ühes väikeses maakoolis. Tooni andis seal kindlasti direktor A. Allika enda töökus. Ta oli ideaalne direktor: väga inimlik, sõbralik, kõikemõistev, abivalmis. Ja samas ka märkamatult nõudlik, täpne, ise kõikjal eeskujuks. Mis peamine — ta suutis alati jääda rahulikuks ja oskas inimestega suurepäraselt suhelda.»

Urve SAAR: «Klassivälisest tegevusest oli selle väikese koolipere jaoks vahel isegi liiga palju. Õpilasi oli vähe ja nii pidid lapsed kaasa lööma isetegevuses, spordis, pioneeritöös, huvialaringides. Kuid sellel oli ka oma hea külg: aega ei jäänud ulakusteks.»

Leelo KALLASTE: «Minu sooviks on, et selles koolis jälle normaalne elu puhkeks. Korralik neljaklassiline algkool võiks seal küll olla, kui ainult leidub õpilasi.»

(Järgneb)

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

**HANS
KURIKS**

Kulina kooli esimene juhataja Hans Kuriks sündis 23. mail 1887. a. Rakvere rajoonis (end. Järvamaa) Lahu külas Kalmu talus. Tema isakodu asus ilusas paigas männimetsa veeres. Pere oli suur: neli venda ja kaks õde. Lapsepõlvkodu oli rikas töödest ja tegemistest, sest koht oli väike ja pere suur. Hooned ehitati ise, samuti muu vajaminev. Pere ülalpidamiseks käidi suviti metsatööl, teedeehitusel jm. Kuid rõõmsat meelt oli sellegipoolest. Kodu oli juba vanemate poolt muusikalembene: lauldi, mängiti kannelt. Siit päris ka noor Hans muusikaarmastuse, muusitseerimise vajaduse. Alghariduse sai Hans Kuriks oma isalt Hansult, kes oli kirjaoskaja, ilusa korrapärase käekirjaga. Haridust jätkas Paide 3-kl. Linnakoolis.

Noor õpetaja asus tööle endise Järvamaa Liigvalla Edru algkoolis 1907. aastal, kus töötas ainult ühe aasta. Teiseks töökohaks sai kaheks aastaks — 1908—1910 — Sargvere algkool. Sedaaegu oli ka perekond loodud. Abikaasa Liida Kuriks elas aastail 1888—1965, vanem lastest, Veera, sündis 13. veebruaril 1909. a. Ka temast sai pedagoog. Poeg Viktor (1911—1985) lõpetas Tallinna Pedagoogiümi. Ta töötas koolijuhatajana Muugas ja Albus. Sõjamõllus jäi kadunuks, hiljem selgus, et viidi Saksamaale. Suri Floridas.

Hans Kuriksil järgnesid tööaastad Valgas, Jamburgi-Smititsa eesti asunduses, Purdi algkoolis. 1926. aastal oli viimane töökohavahetus, Kuriks jõudis Kulinale. Selle kohavahetuse täpset põhjust ei tea. On teada vaid nii palju, et temale heideti ette pahempoolsete vaadetega õpetajate töölevõtmist, nende (Preisman, Ariva, Luik) soosimist eelmistes koolides.

Kulina koolis töötas Hans Kuriks 15 aastat. Kolimised ühest kohast teise olid suureks mureks tema abikaasale Liidale, kes oli kodune, kuid Valga linnas elades oli ämmaemanda juures omandanud oskuse imikute sünnil noori emasid abistada. Maaoludes oli sel ajal niisugune abi väga hinnatav, temast peeti lugu. Murelikult oli Liida Kuriks ikka öelnud: «Muud pole, kui üks kolimine ühest kohast teise!» Hiljem Kulinal elades armastanud sõnada: «Aga igas uues kohas oli elu parem kui eelmises». Eriti meeldis Liida Kuriksile Kulinal, kus ta lõi aktiivselt kaasa ühiskondlikus elus, mängis sageli näidendites. Nõukogude Eestis sai temast 1941. aastal rahvakohtu kaasistuja.

Kui 1926. a. avati Kulina endise mõisa härrastemajas kool, oli see ainult neljaklassiline. Hans Kuriks alustas kohe võitlust kooli hea käekäigu eest. Maja teine pool tuli kohalikest elanikest vabastada, see õppetööks kohandada. Oli tarvis õppevahendeid, mööblit, klaverit. Väljas ootasid rõhked tegemised: vaja oli söödimaale rajada õppeaed, ehitada saun, puukuur. Palju aega ja närvikulu nõudis koolile maa saamine.

1929. aastal avati neljale klassile lisaks V ja VI klass. Oli vaja jälle pingutada. Hans Kuriks seda tegi. Hea side oli loodud kohalike inimestega, kes kaasa aitasid, sest usaldasid oma õpetajat. Istutati viljapuid ja marjapõõsaid, rajati maja ette lillepeenar. Opilaspere pani igal pool käed külge.

Koolis õpetas Hans Kuriks geograafiat, laulmist, ajalugu, füüsikat, tööõpetust. Viimasel alal olid tal eriti kuld- sed käed. Käsitööklassis valmistas ta endale vabal ajal kirjutuslaua ja raamatukapi. Ka poisid õppisid häid tarbe- esemeid valmistama.

Õpilaste suhtes oli õpetaja väga nõudlik. Kõik pidid hoolega õppima, viisakalt käituma. Iga poiss ja tüdruk pidi kaasa tegema isetegevusringis — kes orkestris, kes näiteringis, kes rahvatantsus.

Hans Kuriksi algatusel tehti Kulinal aktiivset isetegevusalast tööd, osaleti Tallinna laulupidudel. Et noori oli arvukalt, organiseeris ta seal keelpilli- ja väikese puhkpilliorkestri, tegutses laulukoor. Eriti aktiivsed olid noored näitemänguhuvilised. Lauluimbese noori kõitsid eriti laulumängud «Emajõe lööke», «Kosjasõit» jt. Kõik need lavastas Hans Kuriks. Hiljem sai ühest isetegevuslikust näitlejast Ellen Taudenist «Estonia» näitleja. Solistina esines tihti Veera Põiklik-Ranne, kes elab praegu Tallinnas.

(Jürgneb)

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

5.

Lauluansambleid ja -mänge saatsid viiulil Hans Kuriks või õpetaja Leeni Vaigur. Näidenditega «Andres ja Pearu», «Emajõe lõoke», «Mikumärdi» käidi esinemas Roelas, Muugas ja mujalgi. Nr. väljasõite tehti ka õpilasnäitlejate ja kooridega. Eriti tore oli «Nukitsamehe» lavastus.

Et õpilastel oleks rohkem esinemisvõimalusi, käidi suvel viiuldajate rühmaga (Kuriksi tütar Veera ja poeg Viktor mängisid ka selles) esinemas Viru-Jaagupi kalmistul. Hans Kuriks ise pidas ka kombetalitusi: mattis lahkunuid, ristis lapsi, oli peiupe-pruudile isameheks, kuid usklik ta polnud. Niisuguseid kombetalitusi tuli tal teha iga kooli juures, kus töötas. Lastevanemad eelistasid sel puhul ikka koolmeistrit.

Laupäevad-pühapäevad olid proovide jaoks. Siia tuldi mitme kilomeetri kauguselt isegi jalgsi kohale. Hans Kuriks oli kombeks proovide-harjutuste lõpul mängida veel mitu tantsulugu. See oli noortele meeltnööda. Oldi väga lõbusad, tantsu löid vanad, isegi koolitādi Leigus.

Õpetaja-juhataja ametis saadud rahaline töötasu polnud küllaldane, et koolitada Tallinnas kahte last. Hans Kuriks oli põllumehe poeg ja töötas meelsasti koolijuhatajale määratud maalapil. Majapidamises olid hobune, kaks lehma ja tibudepere.

Isana, abikaasana ja perekonna ühtsuse kujundajana oli Hans Kuriks ise kui elav eeskuju. Pikki jutte kasvatusteemal lastele ta ei pidanud. Oma lapsed olid, kus vähegi sobiv, alati kaasas ja tegevad. Tütar Veera meenutab: «Olime V klassi ealised, kui isa viis meid heinatööle. Praegugi on veel silme ees see linnulaulurohke laas, kus isa ees, meie vennaga järei, lõime vikatiga heinakaari. Isa luiskas vahepeal meiegi vikatid. See kõik oli mõistetav. Ei mingit kurtmist, nurisemist ega mõtet, mis tasu selle eest saab. Töö tahtis tegemist, tegemine aga oskust, tahet ja jõudu. Neid kolme viimast õpetas ja harjutas lastele isa oma töömehe eeskujuga.»

Viimane Kulina 8-kl. Kooli direktor Arnold Allik meenutab selle kooli rajajat:

«Hans Kuriks tuli Kulinalle staažika õpetaja-koolijuhina (õpetajastaaži 19 a.), kellel oli küllalt kogemusi õppetöö korraldamiseks, kooli majandamiseks ja sidemete loomiseks ümbruskonnaga. Tal tuli pidevalt võidelda kooli heaolu eest. Maja vajab remonti, järjest kohendamist koolioludele vastavaks. Väga palju tuli mõjutada ja vägikaigast vedada vallavalitsusega, kes kooli majandas. Sellel ajal oli üksikuid

majajaid taluperemei, tööstureid, kes suhtusid ivaalt ühiskonna vajadustesse ja arengusse. Ka lastevanemate ja üldsuse suhtumine haridusse oli kas eitav või pealiskaudselt jahe. Kõike seda tuli koolijuhil arvestada ja murda too paks ükskõiksuse jää. Hans Kuriksil jätkus tahtejõudu, viisadust, ka ennastsalgavust selles võitluses. Ta leidis selleks õige suuna — hakkas koos kooli asutamiseiga harima ümbrukonda, kaotama seal valitsevaid väärnähtusi-arvamusi. Et tal oli andeid isetegevuse juhtimiseks, suutis ta luua isetegevuskollektiivid (laulukoor, näitering, orkester), mille kaudu kasvatas elanikkonda, aga parandas ka kooli majandust, sest pidude sissetulekud laekusid kooli eelarvesse.

Oma ellusuhtumiselt oli Hans Kuriks edumeelne, kõige progressiivse pooldaja ja ellurakendaja. Mõistes hukka omakasupüüdlikkust, sattus ta vastuollu kohalike võimu-meestega, kes ei osanud või ei tahtnud elu edasi viia rahva huvides.

Ta oskas tööle rakendada lastevanemate aktiivi (hoolekogu), kelle kaudu toetati kehvemaid õpilasi, organiseeriti õpilaste toitlustamist, tehti remonditöid.

Õpetajana oli ta nõudlik, ei sallinud laiskust ega lohakust.

Oma aktiivse tegevusega pälvis kohalike elanike austuse.»

Karl Soon IV kl. õpilasena meenutas esimest kohtumist Hans Kuriksiga:

«Olin edev poiss. Hans Kuriks tõstis oma esimese näpu pisut minu nina alla ja ütles: «Narr naerab näppu ka.» Eks mina olnudki see narr, kes näppu naeris. Rohkem polnud minu korralekutsumiseks vaja. Ta õpetas hästi. Kõige tähtsam oli, et kaotas hõõrumise küla- ja mõisapoiste vahel just seltskondliku tegevusega. Kulinal oli Kuriksi ajal kõva kool.»

(Järgneb)

□ Kulina, Viru-Jaagupi ja Pajusti algkooli lõpetajad ja õpetajad 1937. aastal. Teises reas paremalt teine Hans Kuriks. Vasakult kolmas Pajusti algkooli juhataja A. Moosaar, vasakult viies Viru-Jaagupi kooli juhataja V. Raud.